

Якимець Н., Мирончук Н.М. Тестування як метод оцінювання знань, умінь, навичок студентів // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 160-162.

***Наталія Якимець, магістрант ННІ філол. та журналістики;
Н.М. Мирончук, канд. пед. наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)***

Тестування як метод оцінювання знань, умінь, навичок студентів

Однією з інноваційних форм інформатизованої системи освіти є тестування. Ця форма, надзвичайно популярна за рубежом, в останні десятиліття активно впроваджується в Україні і є одним із важливих кроків до реалізації Болонської конвенції, яка передбачає створення об'єктивної системи контролю отриманих знань і умінь, сформованості професійної та комунікативної компетентності [4]. Національний університет "Києво-Могилянська Академія" був першим вищим навчальним закладом нашої держави, який під час відбору студентів почав застосовувати систему тестування [3].

Мета статті полягає в аналізі переваг та недоліків контролю знань студентів за допомогою тестових завдань.

Перші наукові праці з теорії тестів з'явилися більше ста років тому, на стику психології, соціології, педагогіки та інших так званих поведінкових наук. Зарубіжні психологи називають цю науку психометрикою, а педагоги — педагогічним виміром.

На думку В. Аванесова, наука тестологія може бути педагогічною, психологічною або соціологічною, залежно від того, де застосовується і розвивається [1]. Педагогічна тестологія покликана займатися питаннями розроблення тестів для об'єктивного контролю підготовленості учнів та студентів. У структурі підготовки велике місце займають знання, уміння, навички та уявлення. Ключовими поняттями тестології, як однієї з методичних теорій, є вимір, тест, зміст і форма завдань, надійність і валідність результатів виміру [2].

Тест (test) – слово англійського походження, що означає іспит, спробу, випробування. Тест – це стандартизоване завдання, за результатами якого роблять висновок про знання, уміння, навички (здібності, професійну придатність, обдарованість тощо) того, кого випробовують. У сучасній теорії та практиці тестового контролю нараховується понад 20 різновидів тестів: залежно від мети, характеру та функцій контролю, характеру, форми відповіді [3].

Як правило, поширене серед викладачів тлумачення поняття "тест" пов'язане зі спрощеним варіантом його визначення як "вибору однієї відповіді з

декількох запропонованих до питання" [1]. Традиційним тестом є стандартизований метод діагностики рівня знань і умінь студентів. Це, наприклад, такі завдання, як: вставте пропущене; підкресліть правильне; викресліть зайве; виберіть із запропонованих варіантів тощо.

Одне із головних питань теорії тестів — питання вибору найкращого тесту з великої кількості всіх можливих. Кожен тест відрізняється від решти за кількістю завдань та іншими характеристиками. Оптимальним можна вважати той, що має порівняно небагато завдань, але дає можливість глибокого зондування знань і умінь. Виходячи з цього, при складанні тестів варто відбирати оптимальну кількість завдань, яка уможлиблює відносно точне визначення рівня сформованості знань [2].

Практика показала наступні переваги тестування над іншими формами контролю знань: упродовж досить обмеженого часу може бути перевірена якість знань, навичок у великої кількості студентів; реальним є самоконтроль; знання оцінюють об'єктивно; увага студента фіксується не на формуванні відповіді, а на осмисленні її суті; створюються умови для постійного зворотного зв'язку між студентом і викладачем; висока технологічність перевірки результатів тестування; незалежність результатів тестування від суб'єктивної думки тих, хто перевіряє.

Проте тестовий контроль знань має й істотні недоліки: ймовірність випадкового вибору правильної відповіді; можливість при застосуванні тестів закритого типу оцінити тільки кінцевий результат (правильно – неправильно), у той час як сам процес, що привів до нього, не розкривається; психологічний недолік – стандартизація мислення без врахування рівня розвитку особистості; велика затрата часу на складання необхідного "банку" тестів, їх варіантів, трудомісткість процесу; тести не сприяють розвитку мови.

Інформація в питанні тесту може подаватись у будь-якій формі – тексту, графічного зображення, звукового повідомлення, відеосюжета, формули тощо.

Дуже важливим при проведенні тестового контролю є дотримання організаційного моменту (пояснення мети, порядку виконання та оформлення тесту, визначення часу та його виконання, забезпечення кожного студента бланком відповідей стандартного зразка, що великою мірою заощаджує час і студента, і викладача).

Тестові завдання значно скорочують час очікування студентами оцінки, що є суттєвим фактором – як психологічним, так і виховним. Тому в наш час тестування розглядається, в основному, як спосіб ефективної перевірки результатів навчання чи ступеня готовності до тієї чи іншої діяльності.

Після тестування, а воно може охоплювати матеріал окремої теми, розділу або курсу в цілому, обов'язково аналізують його результати. Аналіз необхідний для того, щоб студент зміг перевірити, наскільки адекватно він оцінює свої знання, повірити у власні сили і скорегувати свою підготовку. Викладач не лише фіксує факт помилок і називає правильні відповіді, а й докладно пояснює студентам причини помилкових дій [3].

Отже, тестування – багатофункціональний метод, який дозволяє швидше зрозуміти, як краще далі працювати з студентом, а також допомагає викладачу скоригувати курс навчання [5].

Список використаних джерел

1. Аванесов В. С. Определение качества знаний школьников с помощью тестов / В. С. Аванесов [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://www.botik.ru/~mupc/>.
2. Барабанова Н. Методика створення тестів знань студентів з дисциплін комунікативно-інформаційного циклу / Барабанова Н., Аверіна С. [Електронний ресурс]. — Режим доступа: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum%20/vkp/2010_8/st_9_10.pdf
3. Милютіна І. М. Тестування як ефективний метод перевірки професійної компетентності студентів / Милютіна І. М. [Електронний ресурс] // Форум педагогічних ідей «УРОК». — Режим доступа: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/15024/
4. Панков А. Болонский процесс в Украине: pro et contra / А. Панков [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://www.software-testing.ru>.
5. Чмель В.В. Тестування – як метод педагогічного контролю / Чмель В.В. [Електронний ресурс]. — Режим доступа: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2008/Philologia/30455.doc.htm